

УДК 378.14+372+378.4

СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ ФРАЗОВИХ ДІЄСЛІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ЛЕКСИКОЛОГІЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Тетяна Яблонська

доктор педагогічних наук, професор кафедри західних і східних мов та методики їх навчання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Одеса, Україна
e-mail: apple9@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6801-8704>
Researcher ID: I-532402018

АНОТАЦІЯ

У статті обґрунтовано актуальність вивчення англійської мови з багатьох вагомих причин. По-перше, через її міжнародне значення в усьому світі. По-друге, завдяки різноманітності лексики, наявності барвистих сталих виразів, зворотів, ідіом, фразеологічних одиниць, прислів'їв, приказок та фразових дієслів. По-третє, завдяки її емоційній забарвленості, індивідуальності та великій наявності слів грецького, латинського та французького походження.

У статті розглянуто специфіку використання фразових дієслів на заняттях з лексикології англійської мови. Для досягнення поставленої мети було використано такі методи навчання, як описовий — для загальної характеристики контексту фразового дієслова в англійській мові; контекстуально-інтерпретаційний — стосовно виявлення функційно-семантичного значення фразового дієслова в англійській мові, а також метод створення проблемної ситуації за допомогою фразового дієслова в англійській мові. Визначено сутність терміна «фразові дієслова»; розглянуто місце фразових дієслів в лексикології англійської мови та визначено особливості використання фразових дієслів на заняттях із зазначеної дисципліни.

Розглянуто особливості сприймання та запам'ятовування фразових дієслів. Приділено увагу класифікації фразових дієслів. Доведено, що фразові дієслова є одним із найскладніших моментів в оволодінні англійською мовою, але, не дивлячись на це, саме завдяки їхньому використанню у контексті англійська мова стає більш «живою», неординарною та емоційно

забарвленою, а у свою чергу постійне вивчення фразових дієслів та використання їх значень у контексті сприяє запам'ятовуванню нових лексичних одиниць завдяки асоціаціям, образам та ситуаціям.

Ключові слова: фразові дієслова, фразеологія, контекст, англійська мова, лексикологія, багатозначність, синонімія.

Вступ. Як відомо, у світі існує величезна кількість різноманітних мов. Кожна мова має певні особливості і, звичайно, є привабливою завдяки власній красі та індивідуальності для багатьох людей. І тут виникає досить таки болюче питання. Як же населенню Землі зрозуміти один одного, якщо усі нації розмовляють абсолютно різними мовами? А відповідь буде такою. Звичайно, у нашому світі усе можливо завдяки міжнародним мовам, які і дозволяють всім нам спілкуватися один з одним, незалежно від національності, менталітету, кліматичних умов та місця проживання. Однією з них і є англійська мова, яка належить до найвідомішої гілки індоєвропейської сім'ї, а саме германських мов. Більш того, англійська мова справедливо вважається мовою міжнародного спілкування для всього людства. Англійська мова є рідною майже для 1 мільярда людей на Землі. Безумовно, діапазон поширення англійської мови в сучасному світі настільки великий, що ця мова не може бути ідентичною у різних галузях. Незважаючи на її різноманітні варіанти і наявність специфічних особливостей для кожної національності, англійська мова залишається найпопулярнішою на всій Земній кулі. Яку ж роль в нашому житті зараз відіграє англійська мова? Значення англійської мови в сучасному світі настільки велике, що її знання не є привілеєм і розкішшю. На сьогоднішній день її вчать скрізь: у школах, коледжах, університетах, на курсах, та навіть у дитячих садочках. А в наше століття цифрових технологій будь-який бажаючий може вивчити англійську мову по скайпу, навіть не виходячи з дому. З одного боку, це дуже зручно для ділових або творчих людей, які мають обмаль часу. З іншого боку, будь-яка людина також має чудову нагоду вчити мову онлайн з багатьох зловодених причин, таких як пандемія, природні катаклізми та навіть в умовах надзвичайного або воєнного стану. Мається на увазі, що будь-яка освічена людина просто зобов'язана володіти англійською мовою, оскільки саме вона є ключем до подальшої самоосвіти, самовдосконалення та досягнення певного успіху у будь-якій галузі активної діяльності.

З точки зору відомої угорської дослідниці К. Ломб, «іноземна мова — це єдина річ, яку треба знати, навіть погано» (Ломб, 2016). Під час аналізу необхідної літератури, особливо якщо вона стосується таких нагальних проблем загальної лексикології, як неоднозначність лексичних одиниць у тексті будь-якого стилю, найчастіше вона притаманна саме художньому стилю, можна побачити, що саме у контексті і міститься вся певна інформація для однозначного розуміння значення потрібних нам лексичних одиниць та їх правильного використання у мові.

Англійську мову справді варто вчити. Чим же вона так приваблює багатьох людей в усьому світі? Англійська мова дуже гарна! Її краса полягає у різноманітності лексики, наявності барвистих сталих виразів, зворотів, ідіом, фразеологічних одиниць, прислів'їв, приказок та великій кількості фразових дієслів (Чаєнкова, 2019). Саме через це ми і вважаємо доцільним приділити увагу питанню, тісно пов'язаному зі специфікою використання фразових дієслів на заняттях з лексикології англійської мови.

Фразові дієслова є одним із найскладніших моментів в оволодінні англійською мовою. Саме вони і стають каменем спотикання на шляху людини, що прагне досконало вивчити англійську мову та вільно спілкуватись нею. Вперше термін «Phrasal Verbs» чи фразові дієслова запроваджено англійським лінгвістом Л. П. Смітом у 1925 році у його словнику «Words and Idioms», а потім у 1986 році його було зафіксовано в англо-російському словнику дієслівних сполучень. Цьому терміну був притаманний розмовний характер з відтінком ідіоматичності (Сміт, 1998: 108). Фразові дієслова, як впливає вже із самої назви, належать до фразеології. Фразеологія від грецького *phrasis* — вираз, *logos* — вчення є розділом мовознавства, що вивчає фразеологічну систему мови. Сучасна наука фразеологія найтісніше пов'язана з лексичною системою (зі словом як предметом вивчення лексикології).

Під час вивчення англійської мови багато людей стикаються з труднощами у процесі освоєння фразових дієслів завдяки їхній специфіці. Справа в тому, що вони мають тенденцію швидко і несподівано змінювати свої значення та ще їх дуже багато у мові. Майже 12000 тисяч одиниць. Як і всі слова сучасної англійської мови, переважна більшість дієслів має латинське (романське) або германське

походження. Історично склалося, що слова германського походження належать до нейтральної чи розмовної лексики. На основі дієслів германського походження утворилися численні фразові дієслова.

За словами американського лінгвіста Дуайта Болінджера, до недавнього часу англійська мова не мала великої кількості засобів створення нових слів на основі тих, що вже є в наявності. Проте фразові дієслова зміцнили своє становище у дієслівній лексиці сучасної англійської мови. По-перше, вони стали явищем розмовного рівня, а по-друге, почали являти собою важливе значення для комунікативного акту і відкривати перед тим, хто говорить, необмежені можливості вираження практично будь-яких понять. Кількість фразових дієслів зростає з кожним днем, і разом із цим зростає частота їх вживання. Використовувані найчастіше у розмовній мові, фразові дієслова вже перекочували в мову засобів масової інформації, бізнесу та економіки, а деякі поєднання навіть витіснили прості дієслова-синоніми. На думку Джейн Поуві, автора книги «Розмовляйте вірно англійською», фразові дієслова є синтаксичною та семантичною одиницею. Згідно з Д. Поуві фразове дієслово може бути замінене «простим» дієсловом (Поуві, 1984).

Відомий український вчений-лінгвіст А. Г. Ніколенко у власному тлумаченні вищевказаного терміна акцентує ретельну увагу на семантичній значимості, а саме «вони заповнюють пустоти в лексичній системі мови, яка не може повністю забезпечити назви сторін діяльності, які пізнані людиною» (Ніколенко, 1999: 31–33).

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є визначення специфіки використання фразових дієслів на заняттях з лексикології англійської мови.

Відповідно до мети сформульовано такі завдання дослідження:

- 1) визначити сутність терміна «фразові дієслова»;
- 2) розглянути місце фразових дієслів в лексикології англійської мови;
- 3) визначити особливості використання фразових дієслів на заняттях з даної дисципліни.

Матеріали та методи дослідження. Для досягнення мети нами застосовувалися такі методи: описовий — для загальної характеристики контексту фразового дієслова англійської мови; контекстуально-інтерпретаційний стосовно виявлення функційно-семантичного значення

фразового дієслова в англійській мові, а також метод створення проблемної ситуації за допомогою фразового дієслова в англійській мові.

Результати та дискусія. Фразові дієслова є особливими дієсловами англійської мови, що складаються з власне смислового дієслова та одного або декількох прийменників (рідше прислівників). Їх використання у розмовній мові дуже поширене і вони також виконують комунікативну функцію завдяки власній динамічності та семантичним відношенням між їх частинами (Дідо, 2016: 37).

Фразові дієслова слід сприймати як одне ціле та запам'ятовувати їх значення як одного сталого виразу, адже значення сталих фразових дієслів часто відрізняється від значення окремих слів, з яких вони складаються. Наприклад, фразове дієслово *keep on* — продовжувати складається з простого дієслова *keep* — тримати, зберігати та прийменника *on* — на, в; те ж саме стосується і фразового дієслова *pass out* — знепритомніти. Воно також складається з простого дієслова *pass* — проходити повз, йти та прийменника *out* у значенні з, поза.

Як вже було зазначено вище, на основі дієслів германського походження утворилися численні фразові дієслова. Англійська мова стала рясніти іноземними словами, які, нарівні з одвічними, висловлювали нюанси одного й того ж поняття. Наприклад, значення слова *foretell* (передбачити) можна виразити латинським словом *predict* або словом грецького походження *prophecy*.

Як результат — тоді як одвічні фразові дієслова природним чином розвивалися в народній мові, запозичені слова сприяли розповсюдженню наукової та літературної лексики. Англійська мова і сьогодні продовжує розвиватися цими двома паралельними шляхами. Тому сотні англійських фразових дієслів мають французькі, латинські або грецькі синоніми, яким притаманне схоже значення, але більше так зване «наукове» звучання. Ось лише деякі з цих синонімів. Наприклад, *blow up* — *explode*; *find out* — *ascertain*; *give up* — *surrender*; *go against* — *oppose*; *hand in* — *submit*; *leave out* — *omit*; *look forward to* — *anticipate*; *look up to* — *admire, respect*; *make up* — *fabricate*; *point out* — *indicate*; *pull out* — *extract*; *put off* — *postpone*; *put out* — *extinguish*; *put together* — *assemble, compose*; *speed up* — *accelerate*; *stand up for* — *defend, stand for* — *symbolize, mean*; *keep back* — *hide, conceal*; *break off* — *cease*; *break out* — *explode, crash*; *drive at* — *hint*; *turn up* — *appear*; *go at* — *attack*; *suffer from* — *torment*; *break into* — *blossom*; *put up at* — *stop*.

Стосовно різновидів фразових дієслів, вони також мають свою класифікацію. Розглянемо деякі з них. Фразові дієслова поділяються на *transitive* (перехідні) та *intransitive* (неперехідні) дієслова.

Неперехідні фразові дієслова можуть використовуватися самі по собі та не потребують після себе прямого додатку (другорядного члена речення, що виражається іменником або займенником та не потребує прийменника), тобто вони вказують на те, що підмет виконує дію самостійно над собою. Наприклад,

Everyone dressed up for the New Year party. — Всі були гарно вдягнені на новорічній вечірці.

Mike passed out and we took him to the nearest hospital. — Майк знепритомнів, і ми відвезли його до найближчої лікарні.

Деякі неперехідні фразові дієслова можуть ставати перехідними в залежності від контексту. Знову ж таки надамо декілька прикладів.

Thankfully, the situation is starting to look up. — На щастя, ситуація почала покращуватися.

I have to look up this word in the dictionary because I don't know it. — Я повинен пошукати це слово в словнику, тому що я його не знаю.

Don't give up! You can do it! — Не здавайся! Ти можеш зробити це!

Mike decided to give up smoking. — Майк вирішив кинути палити.

Перехідні фразові дієслова в реченні потребують після себе використання додатку, в більшості випадків вони не використовуються самі по собі.

We have to put off our meeting till next Monday. — Ми повинні відкласти нашу нараду до наступного понеділка.

I came across my grandma's photos when I was cleaning our attic. — Я натрапив на фотографії бабусі, коли прибирав на нашому горищі.

Перехідні фразові дієслова також можуть бути *separable* (подільні) та *inseparable* (неподільні). Їхнє використання слід перевіряти за словником.

В неподільних фразових дієсловах прийменник ніколи не відокремлюється від дієслова та вживається одразу після нього.

Ann is counting on our help. — Енн розраховує на нашу допомогу.

I'm looking forward to seeing you! — Я з нетерпінням чекаю на нашу зустріч!

В так званих подільних (розділюваних) фразових дієсловах прийменники можуть ставитися як перед, так і після додатку.

Put on your hat, it's cold outside. — Одягни шапку, на вулиці холодно.

Put your hat on, it's cold outside. — Одягни шапку, на вулиці холодно.

Turn off the music. — Вимкни музику.

Turn the music off. — Вимкни музику.

Якщо після подільного фразового дієслова вживається додаток, виражений займенником, то прийменники завжди ставляться після такого додатку.

Take it off! — Зніми це!

Turn it on. — Увімкни це.

Значення деяких фразових дієслів є інтуїтивно зрозумілими для тих, хто вивчає англійську мову і прагне досконало оволодіти специфікою використання фразових дієслів у контексті, тому що вони легко виводяться зі складових його елементів, а саме come back — повертатися, go away — йти, stand up — вставати та ін. Інші ж фразові дієслова носять так званий «ідіоматичний характер» і саме через це їх значення треба запам'ятовувати окремо. Наприклад, take after — брати приклад, бути схожим на когось; look — дивитися, look for — шукати, look after — дбати, look up to — поважати; turn — крутитися, обертатися; turn out — виявлятися; turn back — обертатися назад; turn down — категорично відмовитися; turn over — перевертатися (у ліжку), перегорнути (сторінку); turn upside down — перевернути догори; turn inside out — вивернути навиворіт та ін.

Наведемо приклади вправ, пов'язаних з використанням фразових дієслів.

Exercise I. Replace the words in brackets with the necessary synonym using the phrasal verb get, using the prepositions along, across, down, over, over with.

1. Jane has difficulty in getting her ideas .... (communicating)
2. Do you get ... with your parents? (have a good relationship)
3. The sooner we start writing the report, the sooner we get it .... (finish)
4. This rainy weather gets me .... (make somebody sad)
5. Alice hasn't been able to get ... the fact that she failed her exams. (recover from)

Exercise II. Insert the necessary preposition (along, across, down, over, over with).

1. Do you get ... well with your classmates?
2. The bad weather is really beginning to get me ....

3. The teacher has difficulty getting her ideas ... to the students.

4. It has taken me a long time to get ... the flu.

5. Come on! The sooner we start, the sooner we will get it ....

Exercise III. Replace the words in brackets with the necessary synonym using the phrasal verb go, using the prepositions down with, off, without, with, up, after, through.

1. The dog went ... the kitten. (chased)
2. Does this pink shirt go ... my blue trousers? (match)
3. The cheese smells funny. It's probably gone .... (bad)
4. Jane went ... the flu yesterday so she didn't go to school. (became ill)
5. Laura is unhappy. She is going ... a very difficult time. (experiencing)
6. Camels can go ... water longer than any other animal. (lack/not have)
7. The price of petrol has gone ... again. (increased)

Exercise IV. Complete the sentences with the necessary preposition (after, off, down/up, without, through).

1. The police officer went ... the bank robber.
2. This cheese is a strange colour. It must have gone ....
3. The prices of Christmas decorations have gone ... since last year.
4. How long can an animal go ... food?
5. She's been ... a lot since her accident.

Exercise V. Replace the words in brackets with the necessary synonym using the phrasal verb bring, using the prepositions round, in, up, out, back, about.

1. This song brings ... happy memories from my childhood. (cause to recall)
2. Cheltenham is an ideal place to bring ... your children. (raise)
3. The new government has brought ... many changes in education. (cause to happen)
4. My part-time job brings ... £400 a month. (make money)
5. She passed out and we brought her ... with a glass of water. (make conscious again)
6. Shakira is bringing ... a new album. (put on the market)
7. Looking at these photographs brings ... so many happy memories.
8. She passed out and the doctor had to bring her ....
9. I was brought ... in the countryside, so I don't really like the city much.
10. J. K. Rowling brought ... the new Harry Potter book last month.
11. My job brings ... 1200 euros a month.

Exercise VI. Read and analyze the given literary text, find out phrasal verbs there, explain their meaning in the context and use them in your own situation.

THE PASSIONATE YEAR

By James Hilton (1900–1954)

Speed was very nervous as he took his seat on the dais at five to seven and watched the school straggling to their places. They came in quietly enough, but there was an atmosphere of subdued expectancy of which Speed was keenly conscious; the boys stared about them, grinned at each other, seemed as if they were waiting for something to happen. Nevertheless, at five past seven all was perfectly quiet and orderly, although it was obvious that little work was being done. Speed felt rather as if he were sitting on a powder-magazine, and there was a sense in which he was eager for the storm to break.

At about a quarter past seven a banging of desk-lids began at the far end of the hall.

He stood up and said, quietly, but in a voice that carried well: «I don't want to be hard on anybody, so I'd better warn you that I shall punish any disorderliness very severely».

There was some tittering, and for a moment or so he wondered if he had made a fool of himself.

Then he saw a bright, rather pleasant-faced boy in one of the back rows deliberately raise a desk-lid and drop it with a bang. Speed consulted the map of the desks that was in front of him and by counting down the rows discovered the boy's name to be Worsley. He wondered how the name should be pronounced — whether the first syllable should rhyme with «purse» or with «horse». Instinct in him, that uncanny feeling for atmosphere, embarked him on an outrageously bold adventure, nothing less than a piece of facetiousness, the most dangerous weapon in a new Master's armoury, and the one most of all likely to recoil on himself. He stood up again and said: «Wawsley or Wursley — however you call yourself — you have a hundred lines!»

The whole assembly roared with laughter. That frightened him a little. Supposing they did not stop laughing! He remembered an occasion at his own school when a class had ragged a certain Master very neatly and subtly by pretending to go off into hysterics of laughter at some trifling witticism of his.

When the laughter subsided, a lean, rather clever-looking boy rose up in the front row but one and said, impudently: «Please sir, I'm Worsley. I didn't do anything».

Speed replied promptly: «Oh, didn't you? Well, you've got a hundred lines, anyway».

«What for, sir» — in hot indignation.

«For sitting in your wrong desk».

Again the assembly laughed, but there was no mistaking the respectfulness that underlay the merriment. And, as a matter of fact, the rest of the evening passed entirely without incident. After the others had gone, Worsley came up to the dais accompanied by the pleasant-faced boy who dropped the desk-lid. Worsley pleaded for the remission of his hundred lines, and the other boy supported him urging that it was he and not Worsley who had dropped the lid.

«And what's your name?» asked Speed.

«Naylor, sir».

«Very well, Naylor, you and Worsley can share the hundred lines between you». He added smiling: «I've no doubt you're neither of you worse than anybody else but you must pay the penalty of being pioneers». They went away laughing.

That night Speed went into Clanwell's room for a chat before bedtime, and Clanwell congratulated fulsomely on his successful passage of the ordeal. «As a matter of fact», Clanwell said, «I happen to know that they'd prepared a star benefit performance for you but that you put them off, somehow, from the beginning. The prefects get to hear of these things and they tell me. Of course, I don't take any official notice of them. It doesn't matter to me what plans people make — it's when any are put into execution that I wake up. Anyhow, you may be interested to know that the members of School House subscribed over fifteen shillings to purchase fireworks which they were going to let off after the switches had been turned off! Alas for fond hopes ruined!»

Clanwell and Speed leaned back in their armchairs and roared with laughter.

Таким чином, як вже нами було зазначено вище, в англійській мові більше 12 тисяч фразових дієслів. Для впевненого володіння усним мовленням достатньо знати кілька сотень, а письмовим — близько тисячі. Використання фразових дієслів дозволить уникнути стандартних виразів і допоможе зробити мову більш «живою». Вочевидь, популярність фразових дієслів пов'язана з легкістю їх викорис-

тання. Так, наприклад, фразове дієслово «to put up» несе безліч значень, а точніше: піднімати, будувати, споруджувати, ставити (п'єсу), показувати, виставляти, підносити (молитву), виставляти на продаж, підвищувати (ціни), вкладати (гроші), пакувати, організовувати, влаштовувати тощо. Отже, використовуючи мінімальну кількість вихідних елементів, людина, що вивчає іноземну (у нашому випадку англійську) мову, здатна висловити велику кількість понять завдяки фразовим дієсловом.

Висновки. У результаті дослідження було визначено сутність терміна «фразові дієслова», розглянуто місце фразових дієслів та визначено особливості використання фразових дієслів в лексикології англійської мови. Таким чином, можна з упевненістю стверджувати, що англійська мова справді варта того, щоб її вчити саме завдяки різноманітності лексики, наявності барвистих сталих виразів, зворотів, ідіом, фразеологічних одиниць, прислів'їв, приказок та фразових дієслів. Як відомо, вона цілком заслужено займає почесне місце серед міжнародних мов світу завдяки власній індивідуальності та неординарності з точки зору лексики, граматики та фразеології, а постійне вивчення фразових дієслів та використання їх значень у контексті в свою чергу сприяє запам'ятовуванню нових лексичних одиниць завдяки асоціаціям, образам та ситуаціям. Багатство англійської мови і ступінь її розвитку визначаються різноманітністю значень слів і розвитком синоніміки. Англійська мова, безумовно, є дуже цікавою та багатогранною завдяки багатьом лексичним явищам. Не дивлячись на те, що вона рясніє величезною кількістю багатозначних слів, синонімів та синонімічних домінант, що у деяких випадках збивають людину з пантелику, їх емоційна забарвленість, багатозначність, індивідуальність, чіткість та лаконічність сприяють виникненню палкого інтересу до вивчення англійської мови та зануренню у мовне середовище, навіть незважаючи на лексичні та граматичні труднощі. А кількість людей, що прагнуть оволодіти цією чудовою германською мовою, на сьогоднішній день безперервно зростає. Особливо це стосується фразових дієслів, що є справжнім феноменом англійської мови.

ЛІТЕРАТУРА

- Дідо Н. Д. До питання вивчення фразових дієслів в англійській мові. *Сучасні дослідження з іноземної філології*. Ужгород, 2016. № 14. С. 34–39.
- Ломб К. Как я изучаю языки. Заметки полиглота. *Личное развитие*. М.: Иванов и Фербер, 2016. 240 с.
- Ніколенко А. Г. Актуалізація семантичного аспекту фразових дієслів у процесі навчання англійської мови. *Іноземні мови*. Київ, 1999. № 4. С. 31–33.
- Поуви Д. Говорите правильно по-английски. М.: Высшая школа, 1984. 50 с.
- Смит Л. П. Фразеология английского языка: переклад з англійської. М.: Дрофа, 1998. 158 с.
- Чаєнкова О. К. Лінгвокультурна специфіка фразеологізмів у процесі перекладу (на матеріалі української, турецької та англійської мов). *Мова: науково-теоретичний часопис*. Одеса, 2019. № 31. ISSN: 2307–4558eISSN: 2414–9489. С. 41–54.

THE SPECIFICITY OF PHRASAL VERBS USAGE IN THE ENGLISH LEXICOLOGY CLASSES

Tetyana Yablonska

Doctor of pedagogical sciences, professor of the Department of West and Oriental Languages and Methods of Their Teaching, State Institution «South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky»
Odessa, Ukraine
e-mail: apple9@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6801-8704>
Researcher ID: I-532402018

SUMMARY

The relevance of the English Language learning is substantiated in the article for many reasons. First, because of its international meaning in the whole world. Secondly, due to the huge variety of vocabulary, the presence of emotionally coloured set phrases, turns, idioms, phraseological units, proverbs, sayings and phrasal verbs. Thirdly, due to its emotional coloring, individuality and the presence of words of Greek, Latin and French origin.

The article considers the specifics of the use of phrasal verbs in English Lexicology classes. Such teaching methods as descriptive (for a general description of the context of a phrasal verb in English); contextual-interpretive (to identify the functional and semantic meaning of a phrasal verb), as well as a method of creating a problem situation with the help of a phrasal verb. The essence of the term «phrasal verbs» is defined; the place of phrasal verbs in the English Lexicology is considered and the features of phrasal verbs usage in this discipline are determined.

The features of perception and memorization of phrasal verbs are considered. Attention is paid to the classification of phrasal verbs. It has been proven that phrasal verbs are one of the most difficult moments regarding mastering the English language, but despite this, it is thanks to their use in the context that the English language becomes more «alive», extraordinary and emotionally colored, and in turn, the constant study of phrasal verbs and the use of their meanings in the context contributes to the memorization of new lexical units through associations, images and situations.

Key words: *phrasal verbs, Phraseology, context, Lexicology, English Language, polysemy, synonymy.*

REFERENCES

- Dido, N. D. (2016) Do pytannya vyvchennya frazovyh diesliv v angliyskiy movi. *Modern studies in foreign philology*. Uzhgorod. № 14., 34–39. (On the question of studying phrasal verbs in English) [in Ukrainian].
- Kato Lomb (2016) Kak ya izuchayazyki. Zаметki poliglota. *Personal Development*. Izdvo Mann, Ivanov i Feber (How I Study Languages. Edition Mann, Ivanov and Feber [in Russian]).
- Nikolenko, A. G. (1999) Aktualizatsiya semantichnogo aspektu frazovyh diesliv u protsesi navchannya angliyskoyi movy. *Foreign Languages*. Kyiv. № 4., 31–33. (Actualization of the semantic aspect of phrasal verbs in the process of learning English) [in Ukrainian].
- Povey, D. (1984) *Govorite pravilno po angliyski*. Moscow: Higher School (Speak correctly in English) [in Russian].
- Smith, L. P. (1998) *Frazeologiya angliyskogo yazyka. Perevod s angliyskogo*. Moscow: Drofa (English phraseology) Translation from English [in Russian].
- Chaenkova, O. K. (2019) Lingvokulturna spetsyfika frazeologizmu u protsesi perekladu (na materialy ukrainskoyi, turetskoyi ta angliyskoyi mov). *Language. Scientific and Theoretical Journal*. № 31., Ukraine. Odessa. 41–54. (Linguocultural Specificity of Phraseological Units in Translating Process (on the Material of Ukrainian, Turkish and English Languages) [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 14 квітня 2022 року

УДК 81'367+811.111

АЛГОРИТМ УТВОРЕННЯ ПРОСТИХ ІНТЕРОГАТИВІВ У ПРОЦЕСІ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Людмила Яворська

викладач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Одеса, Україна

e-mail: Yavorska.LP@pdu.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8700-1505>

АНОТАЦІЯ

Варіативність англійських інтерогативів, алгоритм їх утворення та вживання викликає безумовний інтерес у лінгвістів, науковців, педагогів, здобувачів вищої освіти. У наукових дослідженнях сьогодення означена тема є особливо затребуваною, тому що вона є однією з найбільш актуальних і важливих. Причиною такої зацікавленості є той факт, що серед сучасних засобів спілкування мовленнєва комунікація посідає найбільш визначне місце, і саме діалогічне мовлення є невід'ємною частиною мовленнєвого спілкування, як усного, так і письмового. Але будь-яке діалогічне спілкування неможливо уявити без інтерогативів, які є тригером, тобто спусковим гачком для розвитку процесу комунікації.

Мета статті — дослідження варіативності простих англійських інтерогативів у залежності від їх словопорядку та функцій.

У публікації представлено дослідження структурних різновидів простих англійських питальних речень у процесі діалогічного мовлення як найважливішого засобу комунікації; проведено аналіз сучасних лінгвістичних досліджень, безпосередньо пов'язаних з темою інтерогативів; розглянуто функціональне значення та варіанти місцеположення окремих членів речення в загальній структурі питальних речень, виокремлено 5 структурних типів простих англійських інтерогативів та означено напрямки подальшого дослідження даної теми. Задля дотримання принципів науковості, автентичності та практичного впровадження отриманих результатів наше дослідження проводилося на підставі вибіркового матеріалу